

Ročník VIII.

HABOVČAN

obecné noviny

Číslo 2

November 2009

Prizavčasu tento rok u nás nasnežilo. V noci na 13. októbra bolo bielo v nadmorských výškach nad 800 m, 14. októbra už na celej Orave. Aj v Habovke napadlo v priebehu dopoludnia okolo 30 cm snehu. V mnohých záhradách ľudia nestihli pozbierať úrodu.

Tmu už v dedine nemáme, budeme mať smrad?

„Načo nám je električka, keď máme petrolejku,“ argumentovali ľudia v období elektrifikácie regiónu. Že za krátko bude život bez elektriky nepredstaviteľný si vtedy niektorí ani nevedeli predstaviť. Dnes je situácia podobná s pripájaním sa na kanalizačnú sieť. „To je iné,“ tvrdia mnohí. „Nie je,“ tvrdia oponenti. „Tak ako by ste bez elektriky mali tmu, tak budete mať v budúcnosti

smrad.“ Vodné toky, hoci majú istú samočistiacu schopnosť, taký enormný nápor saponátov i množstva odpadovej vody nezvládnu.

Obce Habovka a Zuberec v súčasnosti finišujú na projekte odkanalizovania zvyšných častí dediny za takmer 800 tisíc €. V našej obci ide o ulicu P. E. Bárdoša od nákupného strediska po Trojicu, ulicu Breh a časť pod Brehom, 560 metrov ulice

Blatná a Stodolisko. Do zeme by sa tak malo zakopať posledných 2,4 km kanalizačného potrubia. Termín predkladania projektov je 22. november.

Už na existujúcu kanalizačnú sieť môže byť napojených okolo 200 rodinných domov, je iba približne sto! „Neobstojí teda kritika, že v dedine stojí a v súčasnosti sa rozširuje čistiareň odpadových vôd najmä pre Zuberec, kde je už napojených asi 250 domácností,“ argumentuje starosta Ján Taraj a dodáva, že pri tomto projekte bude účel využitia poskytnutých peňazí z fondov prísne kontrolovaný. Komisie nebudú kontrolovať len ukončenie prác. Prísne vyhodnocovanou podmienkou bude aj 85-percentná napojenosť domácností na kanalizačnú sieť. „Uvažujeme s možnosťou prijatia všeobecne záväzného nariadenia obce, ktorým bude môcť byť využívanie kanalizácie domácnosťami kontrolované aj Oravskou vodárenskou spoločnosťou.“

Pokračovanie na 2. str.

> Príloha: 50 rokov ZŠ

> Zápas s vodným živlom 2

> Muzikológ ocenil muziku 5

> Jubilejný kardan 6

Kríza poznačila obecný rozpočet

Obce a mestá výrazne škrtajú vo svojich rozpočtoch, i tu zasiahla hospodárska kríza. Rozhodujúce príjmy samosprávy sa totiž odvíjajú od dane z príjmov fyzických osôb. Podiel z tohto výnosu posielala ministerstvo financií na účty obcí a miest podľa istého kľúča, ktorým je najmä počet obyvateľov. Tohtoročným celoslovenským rastom nezamestnanosti, ale aj rôznymi daňovými úpravami je výnos z dane z príjmov čoraz nižší, nižšie sú teda aj príjmy obcí.

Ako informovala ekonómka obecného úradu Margita Štechová, podľa pôvodne plánovaného naplňania rozpočtu by mala Obec Habovka dostávať mesačne okolo 30 tisíc € (900 tis. Sk). V skutočnosti však od apríla do rozpočtu prichádzalo priemerne iba 20 tis. až 21,6 tis. € (600 až 650 tis. Sk). Poslanci sedeli 8. októbra nad rozpočtom, schválili jeho druhú tohtoročnú úpravu. Obec chce ušetriť v tomto roku najmä na rozpočte, ktorý bol určený na tlač monografie obce, tabuľovom informačnom systéme v dedine, na prípravách na rekonštrukciu školy a ďalších finančných prostriedkoch, ktoré poslanci presunuli do roku 2010.

(Iv)

Už teraz by však obec mala podniknúť kroky na zamedzenie prečerpávania žump z rodinných domov do jestvujúcej verejnej kanalizácie, alebo priame vypúšťanie do Kobyliho potoka alebo potoka Blatná. Aj takto nelegálne a nekolegiálne dokážu totiž konať niektorí spoluobčania. Kanalizačnou šachtou, prípadne cez odpadovú guľičku v rodinnom dome, načierno púšťajú svoj odpad do

potrubia. Koľko smradu takýto nápor spôsobí v okolí ďalších šácht im nevadí. Najhoršia je však potom situácia na konci potrubia pri ČOV, ktorá je postavená neďaleko rodinných domov. Jej technologická časť nestihne spracovať taký veľký nápor odpadovej a splaškovej vody a tak sa množia sťažnosti obyvateľov obce na ulici Pod Brehom, že od čističky ide zápach. „Za normálnych

okolností pravidelný prítok splaškových vôd do ČOV dokáže vyčistiť vodu od 2 800 ekvivalentných obyvateľov, t. j. v pohode zvládne vyčistiť vodu, aj keď budú napojení všetci obyvatelia obcí Habovka a Zuberec. Prístavba tretieho reaktora zvládne ďalších 1500 obyvateľov,“ dodáva starosta.

(IV)

Škola má peniaze isté

Pozornosti komisie pri rozdeľovaní eurofondov sa ušlo i Základnej škole s materskou školou v Habovke. Našej škole prikiplela 563,3 tis. € (cca 17 mil. Sk). Podporený projekt počíta so zateplením budovy, výmenou okien, dverí, v škôlke s rekonštrukciou toaliet a podláh. V podkroví budovy základnej školy pribudnú nové odborné učebne a kabinety. Ako informoval starosta Ján Taraj v súčasnosti pripravuje úrad potrebnú dokumentáciu, ktorú treba pred podpisom zmluvy doložiť, rovnako pripravuje vypísanie verejnej súťaže na zhotoviteľa prác. Zásahy s rekonštrukciou by sa mohlo v jarných mesiacoch, gro prác budú plánovať na letné prázdniny.

(IV)

Oknami obec ušetrí

Do konca roka by mali byť vymenené už všetky okná na budove kultúrneho domu a obecného úradu. Pomôžu peniaze z ministerstva financií. „Dostali sme bezmála 9 100 €, z obecného rozpočtu pridáme 910 €,“ informuje Ján Taraj, starosta obce. Už v predchádzajúcom období boli vymenené okná v časti obecného úradu a zasačky, ako aj bývalej sobášnej siene, neskôr prenajatej na prevádzkovanie baru. Od výmeny okien očakáva obec nielen skrášlenie budovy, ale aj úsporu na jej vykurovaní.

(IV)

Zápas s vodným žvlom

Prívalové dažde, ktoré zasiahli sever Slovenska koncom júna narobili na Orave škôd za približne 420 tis. € (12,64 mil. Sk). A to sú len škody, ktoré hlásili obce Obvodnému úradu životného prostredia, voda však ničila aj majetok správcu tokov, lesov, pozemkov, mimoobecných ciest.

Ráno 28. júna vyhlásil

ObÚ ŽP 3. stupeň povodňovej aktivity aj v našej obci. Dážď preplnil koryto Blatnej v dedine natoľko, že voda zaplavovala záhrady, strhla časti brehov, dostala sa i do niekoľkých pivníc. Dilongovcom zobrala 43 úľov včiel. Záchranné práce spočívajúce najmä v navážaní kameniva na spevňovanie brehov stáli obec približne

7 000 €, občania hlásili škody za 6 500 €.

Po nápoře v júni sa potoku Blatná ušlo pozornosti v októbri. Správca toku Lesy SR. Š. p. Banská Bystrica vyčistil zregulované koryto od nežiaducich naplavenín v časti koryta. V prácach by mali ešte pokračovať.

(IV)

Habovčan - obecný občasník. Vydáva Obecný úrad v Habovke. Povoľené Okresným úradom v Dolnom Kubíne pod reg. číslom 25/96. Zostavili: Lýdia Vojtaššáková, Peter Leginus, Magdaléna Pilarčíková. Grafické spracovanie: Jozef Svitek. Tlač: Štúdio F - Teták, Námestovo. Náklad 300 ks.

Pri úrade už úraduje zub času

Zub času už poriadne nahlodal najmä betónové plochy pred vstupom do kultúrneho domu, veď slúžia svojmu účelu už tri desaťročia. Pomôcť by mohli peniaze z programu Regenerácia sídiel, ktorého cieľom je pomôcť obciam a mestám pri zvyšovaní kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev. „Uchádzame sa o tieto peniaze, podali sme projekt. Výsledok jeho posudzovania by sme mali

vedieť začiatkom budúceho roka,“ hovorí starosta Ján Taraj. Ak to vyjde, Habovka by mohla investovať do okolia kultúrneho domu približne 400 tisíc €, z toho zo svojej kasy iba 5 percent. V pláne je úprava všetkých plôch popri budove, v ktorej sídli aj obecný úrad, vybudovanie parkovísk, verejného osvetlenia, bezbariérového vstupu, vysadenie zelene.

(lv)

Čo je nové v škole

Po dvoch mesiacoch plných slnka, hier a oddychu sa školáci v septembri vrátili ku svojim povinnostiam. Druhého septembra po slávnostnej svätej omši a slávnostných príhovoroch si prváci od starostu prevzali pekné knihy ako pamiatku na prvý vážny krok k vzdelaniu a so svojou učiteľkou Alenou Matysovou prežili prvý deň v škole. Ostatní žiaci si s nadšením porozprávali svoje zážitky z prázdnin a školský rok

sa rozbehol plnou parou vpred.

V školskom roku 2009-2010 základnú školu navštevuje 183 žiakov. Na prvom stupni 80, na druhom stupni 103. V prvom a druhom ročníku sa bude vyučovať podľa školského vzdelávacieho programu ISCED1, v treťom a štvrtom podľa učebných plánov jazykového variantu. Na druhom stupni vzdelávanie bude sa uskutočňovať podľa vzdelávacieho programu

ISCED2. Siedmáci, ôsmaci a deviataci budú pokračovať podľa variantu prírodovedného. O ich vzdelanie sa stará 15 pedagógov. V pedagogickom zbore nastali zmeny, odišla sestra Beáta, prišla sestra Gemma, ktorá učí náboženstvo na prvom stupni, a aj siedmakov, a výtvarnú výchovu ôsmakov a deviatakov. Odišla aj Veronika Osifová a nastúpila Paulína Škerdová. V závere minulého školského roka odišla na

materskú dovolenku Michaela Podbieľančíková a z materskej dovolenky sa vrátila Mária Jurinová. V školskom klube mladší žiaci môžu si napísať domáce úlohy. Voľný čas budú žiaci venovať svojim záľubám v 15 záujmových krúžkoch. Tento rok dali prednosť najmä športu a pohybu pred vysedávaním pred počítačmi. Aj v tomto školskom roku spolupracujeme s Umeleckou školou v Nižnej.

(mp)

Vzácné jubileá manželstiev

Na stretnutí dôchodcov pri príležitosti októbra, mesiaca úcty k starším, si obec v zastúpení starostom Jánom Tarajom pripomenula aj jubileá občanov. Popri piatich sedemdesiatnikoch, siedmich, ktorí tento rok oslavujú 75-ku a 12 osemdesiatnikoch, vzácných jubileí sa dožili manželstva Lajčínovi, Jandurovi a Pilarčíkovi. Už 55. výročie sobáša oslavujú tento rok František Lajčin a Margita Lajčinová, ako aj Pavol Jandura a Cecília Jandurová. A 60 rokov spoločného manželstva Viktor Pilarčík a Angela Pilarčíková. Gratulujeme.

(lv)

Pribudla nová oddychová zóna

Aj keď hlavným cieľom úpravy toku Studená bola ochrana dediny pred povodňami, postupne sa začína naplňovať aj jeho druhý zámer, ktorým je skultúrnenie prostredia. Na brehu pribudli v októbri prvé lavičky, nie sú posledné. Oddych a prechádzky po spevnenom chodníku spríjemňuje kosodrevina. Na vybudovanie oddychovej zóny obec získala 3 000 € z Programu obnovy dediny, desiatimi percentami prispela z vlastného rozpočtu. Vedenie obce uvažuje s využitím priestranstva okolo Studenej prípadne aj na bežecké lyžovanie.

(lv)

3 o m e d i a i n f o r m u j e

Viac ako stovka domácností má už optiku

Spoločnosť 3omedia pokračuje v plánoch budovania sieťovej infraštruktúry a pripravila aj niekoľko noviniek. Už viac ako stovka domácností v Habovke a Zuberci využíva novovybudovanú optickú sieť. Zatiaľ vysielame 24 televíznych kanálov a pripravujeme ďalšie. V testovacej fáze máme prijímače na sledovanie HD televíznych kanálov. Po spustení do ostrej prevádzky určite potešíme majiteľov LCD televízorov, ktorí si môžu vychutnať športové a filmové kanály v brilantných farbách vo vysokom rozlíšení so super zvukom.

Do konca tohoto roku by sme chceli uspokojiť aj našich zákazníkov, ktorí čakajú na pripojenie do gigabitovej pasívnej optickej siete (GPON), avšak náš dodávateľ nám stále nedodal

potrebné zariadenia. Dúfajme, že budú čoskoro. Posilnili sme niektoré prístupové body na bezdrôtovej sieti v Habovke, Zuberci a v Oravskom Bielom Potoku, čím sme skvalitnili internetové služby vo viacerých častiach jednotlivých obcí. V pásme 5 GHz poskytujeme až trojmegabitové symetrické pripojenie na internet pre náročných zákazníkov. Pripomíname, že po prechode z wi-fi pripojenia na optiku sa rýchlosti všetkým zvýšia na 1 Mbit a vyššie, takže sa máte skutočne na čo tešiť. Tým najnáročnejším budeme vedieť dodať konektivitu na internet až 10Mbit/10Mbit (download/upload) priamo domov.

Celkom dobre sa rozbehol aj náš informačný kanál. Textové správy týždenne aktualizuje a

doplňa Janka Machovcová. Vybírá aktualitu z nášho regiónu, rôzne zaujímavosti zo Slovenska aj zo sveta. Reportáže preberáme z regionálnych médií a vysielame niektoré vlastné zábery z kultúrnych podujatí v Studenej doline. Samozrejme privítame aj podnety od vás divákov.

Plány nám trochu pokazil skorý príchod studeného počasia, pretože zväť optické vlákna je možné iba pri teplotách nad 10°C. Kto chce teda pozeráť kvalitnú televíziu na Vianoce, mal by sa poponáhľať a už teraz si objednať prípojku domov. Každý zákazník s prípojkou na TV dostane aj predprípravu na rýchly internet. Takže pripojenie do gigabitovej optickej siete (internet, telefónia) v budúcnosti nebude žiaden problém.

(jp)

Kamery už strážia

Koncom októbra spoločnosť 3omedia spustila do skúšobnej prevádzky ďalšiu kameru pri kostole Za vrškom. Je napojená na nahrávacie zariadenie a monitoruje dianie v obci 24 hodín denne a sedem dní v týždni. Do niekoľkých týždňov pribudnú ešte ďalšie kamery, ktoré vykryjú problematické časti Habovky. Sledovať budú začiatok a koniec obce a parkovisko pred kostolom. Výhodou kamier je ich presnosť a schopnosť pracovať aj pri horších svetelných podmienkach. Kamery majú pomôcť pri odhaľovaní vandalizmu a iných priestupkov voči poriadku v našej obci.

(pl)

Namiesto železa drevo

Ešte i starí rodičia súčasných škôlkarov šantili na železných kolotočoch, preliezačkách, hojdačkách, ktoré neodmysliteľne vytvárali kolorit školského dvora. Najnovšie normy však ich opravu neumožňovali, kvôli bezpečnosti musela škola vymeniť železo za drevo, postaviť detské ihrisko musela firma s certifikátom.

Malí Habovčania tak dostali nové detské ihrisko. Časť financoval urbár, zvyšok obec, detská radosť stála 4 tis. €. Po radosť však bolo hneď o pár dní, keď sa z domčeka po šmýkačke sa chceli zviesť ťažší výtržníci. Plast nevydržal. Do budúcnosti by mala aj detské ihrisko strážiť kamera. (lv)

Futbalisti sa dočkali

Pri futbalovom ihrisku vyrastá nová budova. Telovýchovná jednota a obec stavajú hrácke šatne. V jednopodlažnej budove so zastavanou plochou 20 x 8 m a podkrovím budú štyri šatne, miestnosť pre rozhodcov, pre hospodára a sociálne zariadenia. Prízemné podlažie by mali futbalisti využívať už jarnú sezónu, ak bude dostatok finančných prostriedkov. Podkrovie bude zariadené neskôr. Telovýchovná jednota Blatná investuje do výstavby 12 000 €, ktoré získala od občanov, podnikateľov a firiem formou darovania dvoch percent zo zaplatenej dane z príjmov za minulý rok. Obec pridá takmer 13 300 €.

(lv)

Muzikológ ocenil habovskú muziku

Vidiečanova Habovka zažila tento rok svoje 4. pokračovanie. Treba pripomenúť, že nadväzovala na 15. ročníkov Starých nôt mladých strún. Vo svojom princípe ide o nové podujatie, ktoré ide novou vlastnou cestou a podľa hostí podujatia a odborníkov sa každým rokom zlepšuje.

V sobotu posledný septembrový víkend navštívili Habovku desiatky muzikantov. Po súťažnej prehliadke rôznych folklórnych zoskupení a sólistov sa všetci stretli na cintoríne pri hrobe uja Vidiečana, kde jeho nasledovníci, Ľudová hudba

bratov Klimekovicov, zahrli niekoľko piesní a po krátkej modlitbe sa začal v kultúrnom dome odborový seminár. Porota hodnotila výkony účastníkov, vyzdvihla plusy, upozornila na v interpretácii skladieb. Popredný slovenský etnomuzikológ prof. PhDr. Oskár Elschek, DrSc pochválil Ľudovú hudbu bratov Klimekovicov. Ocenila, že idú priamo v šľapajách Jozefa Vidiečana a zachovávajú jedinečnosť jeho muzikantského prejavu. Z ostatných folkloristov sa porote najviac páčil Kamenčan zo Zákameného. Boli nadšení energiou,

akou mladíci z goralskej obce hrajú. Na záver porota vyhlásila víťazov súťažnej časti ViHa, teda postupujúcich na krajské kolo a rozdala diplomy.

Budúci rok si pripomenieme sté výročie narodenia Jozefa Vidiečana, habovského muzikanta, na pamiatku ktorého je podujatie každoročne organizované. Organizátori tohtoročného by boli radi, keby sa neopakoval dlhoročný nezáujem o kultúrne podujatia takéhoto druhu v dedine. I tento rok totiž sála počas galaprogramu zívala prázdnotou. „Pomaly sa nám už neoplatí nič

organizovať, keď Habovčania ignorujú kultúrne podujatia. Je to pre nás hanba aj v očiach vystupujúcich, ktorí hrajú pre polo-prázdnu sálu. Bolo sklamaním, že nevystúpila habovská ženská spevácka skupina. Potešila však ľudová hudba bratov Klimekovicov, ich vystúpenie bolo vynikajúce. Chlapci neustále cvičia a zdokonaľujú sa aj napriek pracovnej vyťažnosti. Vyrastá aj mladá generácia talentov, detský súbor Bučníček. Je vidieť, že každým vystúpením sa deti pod vedením Janky Ondrošovej zlepšujú.“

(p/)

Jubilejný desiaty HABOVSKÝ KARDAN

Po skutočne náročných pripravách sme posledný júlový víkend odštartovali desiaty ročník pretekov podomácky vyrobených traktorov O habovský kardan 2009. V sobotu nám neprialo počasie, celé popoludnie mrholilo, ale divákov to neodradilo prísť na Grúň. Stánkari už mali navarený guláš, pripravené všakové pochúťky či nápoje a tak sme mohli odštartovať prvým narazeným sudom piva zdarma. Síce bolo dosť chladno, ale záujemcov bolo dosť.

Bendiks team z Poľska začal sobotňajšiu časť Habovského kardu tak ako po minulé roky súťažou off-road automobilov. Poliáci predviedli aj pásové armádne vozidlo BV206, na ktorom prevážali divákov po teréne. Bévěčko nemalo žiaden problém prekonávať prekážky a odviezlo až 14 ľudí. Bolo sa skutočne na čo dívať. Po skončení súťaže a vyhlásení výsledkov pokračoval kultúrny program vystúpením našich mladých a nádejných spevácok Adky Pilarčíkovej a Deni Knaperkovej.

V nedeľu hlavnú súťaž podomácky vyrobených traktorov odštartovala parádna jazda po našej obci. Predstavili sa aj tová-

rensky vyrobené traktory, ktoré patria už skôr do múzea. Zetor servis team Trstená predviedol už neexistujúcu značku Svoboda DK12 z roku 1943, Zetor 15 z roku 1949 a Zetor 2023 z roku 1970. Oči žiarili najmä domácim majstrom, každý obdivoval, porovnával a odkukával. Aj deti mali radosť, mohli si posedieť, niektoré aj pošoférovať na zatiaľ vyblýskaných traktoroch. Neskôr boli celé zablatené. Súťaž odštartovala ako tradične na obed výstrelom z dela. Najprv išli tie menšie, potom väčšie traktory. Aby boli preteky zaujímavejšie popri jazde bahnískom bežala rýchlostná skúška a jazda zručnosti. Džipy mali vyhradené miesto, kde sa počas súťaže predvádzali, takže každý si mohol vybrať čo sa mu páčilo. Novinkou bola jazda na plný kotel. Súťažiaci si pripol za svoj traktor vlečku, na trojnožke bol upevnený kotel naplnený vodou a úlohou bolo prejsť čo najrýchlejšie zadaný úsek tak, aby sa nevyliala ani kvapka vody. Pre pestrosť súťaže, musel najskôr začúvať do vyznačeného miesta a potom naspäť na štart. Pri jazde zručnosti sa ukázala šikovnosť traktoristu a nie veľkosť, či sila traktora.

Keďže kategorizovanie podľa kubatúry, alebo iných kritérií v minulých ročníkoch nebola dobrou voľbou. Organizátori sa snažili súťaž postaviť tak, aby mal šancu aj menší traktor. Tento rok sa to ukázalo aj ako správne rozhodnutie. Zaujímavý bol súťažiaci, ktorý mal na traktore smerové brzdy. Slalom medzi pneumatikami prekonal úplne hravo. Najväčší stroj, ktorý ovládal Pavel Márovec z českej obce Hrachovište s 12 litrovým motorom síce prešiel hravo bahnisko, ale na slalome úplne pohorel. Bahnisko nebolo tento rok povinné. Kto nechcel, nemusel ním prejsť, ale ktorý traktorista sa chcel vyšantiť a ukázať divákovi čo dokáže jeho

tátoš, v rozbahnenom teréne mal šancu. Českí súťažiaci sa pred divákmi predvádzali a nedali počas víkendu svojim traktorom oddýchnuť. Tatyfa, ako si nazval Pavel Márovec svojho obra zvíťazil aj v súťaži o najsilnejší traktor. Bol to silný zážitok preťahovanie dvoch najmocnejších strojov sledovať. Svedčila o tom aj obrovská divácka kulisa a povzbudzovanie. Aj keď bola len necelá tridsiatka súťažiacich traktorov, bolo celý čas čo sledovať, diváci sa rozhodne nenudili. Ak aj niekoho nebavili stroje, mohol na pódiu sledovať a počúvať naše mladé speváčky, detské tanečné súbory a dievčenskú country kapelu DAILY.

Kultúrny program počas pretekov a hlavne po ňom zavŕšil koncert liptovskej kapely Ploštín Punk. Zábavnými textami piesní bavila všetky vekové kategórie divákov. Bola to taká čerešnička na torte celého dvojdnového podujatia aj preto, že jedna z piesní tejto kapely nás sprevádzala od prvého ročníka. V songu sa spieva „...nie som Jurij Gagarin, šoférujem mašinu, traktoristom som sa stal, veľká škoda pre vedu“. Môžeme smelo povedať, že sa dávno stala hymnou Habovského kardu. Tento rok si ju všetci vypočuli naživo priamo od Ploštín Punku a zožala obrovský potlesk od divákov. Dovidenia o rok...

(pl)

Deviataci si otestovali kondičku

V poslednom období sa veľa rozpráva, že deti sa nehýbu, vysedávajú pred televízorom, počítačom a že pribúda detí, ktoré trápí obezita. „Naša trieda sa rozhodla, že sa nezaradí do tejto skupiny, a že bude tomuto trendu odolávať. Do svojho voľného času sme sa rozhodli zaradiť viac pohybu, ktorý je dôležitý nielen pre telo, ale aj pre myseľ. Nakoľko bývame v krásnom prostredí, ktoré niektorí z nás až tak veľmi dobre nepoznajú, začali sme ho poznávať.

V septembri sme vystúpili na Sivý vrch, kde nás očaril výhľad na Oravu, ale aj na Liptov. Otestovali sme si svoje nohy a kondičku a zhodnotili sme, že nie je najhoršia. A aj tí ktorí pri výstupe trochu „hundrali“, boli na svoj výkon patrične hrdí a nakoniec šťastní. Počas prvých októbrových dní, pokiaľ nás neprekvapil sneh, sme absolvovali túry na bicykloch, pri ktorých sme odhaľovali krásu z iného pohľadu. Túra z Habovky na Skanzen cez Maňovú bola

zaujímavá, niektorí z nás boli prekvapení, lebo o tomto chodníku ani nevedeli. Navyše, keď sme našli hriby, tak dobrý pocit sa zdvojnásobil. Ďalšia trasa bola dlhšia a aj náročnejšia, ale nohy nesklamali a ani bicykle. Dobré sme sa vystrojili a naša cesta viedla smerom na Huty do Kvačianskej doliny, kde sme si pozreli mlyn a odtiaľ sme pretlačili bicykle turistickým chodníkom na Veľké Borové, kde sme znova mohli nasadnúť a nasmerovať si to domov. Tu

už sme cítili nohy, no ale kto nevládal, bicykel hore kopcom tlačil a dolu sa spustil. Naša ná-maha bola odmenená pohľadom na nádhorne sfarbenú prírodu a dobrým pocitom z chvíľ strávených so spolužiakmi. Teraz, keď sa počasie zmenilo budeme plánovať iné aktivity. Také, ktoré sa dajú robiť v telocvični, na plavárni a možno skúsime aj bežky. Ale na jar a v lete sa opäť vrátíme do hôr a už teraz potichu plánujeme, kde pôjdeme.”

(9. A)

Namiesto školy bazén, to sa deťom páčilo

Každý rok v októbri sa tretiaci a štvrtáci na dva týždne zmenia na kačičky. V plavárni v Nižnej sa učia základné plavecké štýly. Voda je ich kamarátka a veru nik sa ustráchno nekrčí v kúte bazéna. S radosťou sa všetci ponárajú do vody, aby sa pod pozorným dohľadom inštruktorov plávania, naučili čo najlepšie zvládnuť správne pohyby rukami aj nohami. „Najlepšie na celom plaveckom výcviku aj tak je, že sa dva týždne učíme iba dve vyučovacie hodiny a pani učiteľky nedávajú domáce úlohy,“ hovoria.

Lienka Školienka a druháci

Druháci privítali v svojej triede návštevu z lesa. „Navštívila nás krásna sedembodkovaná lienka. Nebola to taká obyčajná lienka, ale Lienka Školienka. Privítali sme ju a tešili sa z toho, že si vybrala práve našu triedu. Spolu s Lienkou Školienkou sme si prečítali prvú rozprávku a nakreslili prvé obrázky. Spoločne sa budeme s Lienkou stretávať počas celého školského roka na triednických

hodinách. My druháci budeme zoznamovať Lienku Školienku so školou a Lienka Školienka zoznámi nás druhákov so životom na lúke. Prežijeme spolu veľa zábavných chvíľ, naučíme sa spoznávať prírodu. Vďaka obetavosti mamičky Janky, ktorá nám ochotne ušila kostýmy sa môžeme ponoriť do sveta rozprávok a naplno prežívať život lienky na lúke.

(druháci)

Postúpili do krajského kola

Mimoriadne sa darilo našim žiakom Romanovi Tekelovi, Marekovi Paukovi, a Martinovi Hurtákovi na okresnom kole v cezpoľnom behu. Boli prví a postúpili do krajského kola.

Popri chlebe pripiekli aj kanvicu

Minulý týždeň nám naše učiteľky pripravili jedno veľké prekvapenie. Navštívili sme pekáreň v Zuberči. Pre všetkých to bol nezabudnuteľný zážitok. Strávili sme tam takmer tri hodiny a veľa sme sa o pečení chleba naučili. Teraz už vieme, koľko námahy stojí upiecť taký obyčajný chlieb. Čo všetko musia urobiť tety a ujovia v pekárni, pokiaľ sa chlebič dostane až k nám. Sľúbili sme si, že už nikdy nebudeme hundrať, keď nám mamička na raňajky natrie chlieb. Veď predsa už vieme, aká je táto práca namáhavá a dôležitá. Tento týždeň nás v škole čakalo ešte jedno prekvapenie. Tým prekvapením bolo pečení chleba v škole. Stálo to síce viac námahy pri organizovaní našej činnosti, ale výsledok stál za to. Najskôr sme sa vybrali do miestnych potravín, aby sme nakúpili všetky potrebné suroviny na jeho prípravu. Pani učiteľky chodili všade s nami, aby túto akciu poriadne zdokumentovali a nafotili. Ak si myslíte, že nám pomáhali, tak sa mýlite. Celá robota okolo pečenia stála na

našich pleciach. Upiecť chlebič v domácej pekárni našej pani učiteľky nebol až taký veľký problém. Podľa receptu sme všetky odvážené suroviny vložili do nádoby určenej na pečenie. Šiestaci nám pomáhali vážiť, pretože na túto činnosť sme my, druháci, akosi ešte nedorástli. V pekárni sa všetky suroviny samé zmiešali. To bola zábava. Netrpelivo sme čakali, kedy sa konečne chlebič začne piecť. Po návšteve z pekárne sme vedeli, že je dôležité, aby cesto vykyslo, a tak sme naň len nakúkali cez priehľadné sklo pekárne. O dve hodiny to už v triede krásne rozvoňovalo. No dokázali by ste sa poriadne učiť, keď tam tak krásne voňalo? Ostatní žiaci nám závideli tú vôňu a neustále nakúkali do 2. triedy, aby zistili, čo sa u nás deje a čo to tam tak krásne vonia. A vôbec, nielen ostatní žiaci, ale aj niektoré pani učiteľky. Dokonca nás aj pochválili. My so šiestakmi sme lákavú vôňu hravo zvládli, pretože pokiaľ sa chlebič piekol v pekárničke, my sme už v

kuchyni miesili cesto na prvý nami ručne vymiesený chlieb. Šiestaci našli na internete recept, všetky suroviny navážili a nachystali do veľikánskej misy a my druháci sme ich zmiešali. Jáj, ako sme sa z toho tešili. Kuchynka bola, ale pre nás všetkých miešaniachtivých šiestakov a druhákov malá, a tak sme si to preniesli do triedy. Našu veľkú radosť však

nezdieľala teta upratovačka. Radšej sme sa jej potom dva dni vyhýbali, aby sme nedostali metlou po chrbte. Sem-tam nám totiž cesto z misy vypadlo. Keďže pani učiteľka všetko poctivo filmovala, nemohla, na naše šťastie, na nás kričať. Vymiesené cesto sme si rozdelili na malé bochníčky. Veď všetci sme chceli modelovať chlebič a čo by to bola za spravodlivosť, keby bol iba jeden. Pokým sa všetky chleby v pekárni a školskej teplovzdušnej rúre piekli, mali pani učiteľky čo robiť, aby tú múkovú spúšť po nás upratali. Čudujte sa alebo nie, dokonca to upratali s úsmevom a ani nám nič na ten neporiadok nepovedali. Po dvoch hodinách nášho čakania na chlebič voňala celá škola. V kuchynke sa dopekala chlieb v rúre, v 2. triede v pekárni. Konečne nastala tá chvíľa, keď krásne voňajúce chlebičky uzreli svetlo sveta. Škoda, že behom maličkých chvíľky sme ich stihli aj zjesť. Tak, to by bolo z pečenia chleba v škole asi všetko. Ozaj, podarilo sa nám upiecť aj rýchlovarnú konvicu. Ale čo tam po konvici. Hlavná vec, že nám bolo v škole fajn.

(druháci, šiestaci)

